

FOAIA POPORULUI

Prețul Abonamentului:

Pe un an . . . . . 2 fl.
Pe o jumătate de an . . . . . 1 „
Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu
și la toate birourile filiale de abonament.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada
Măcelarilor nr. 21).
Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Kossuth și Împăratul.

La 1848—49 Kossuth a răsculat pe Unguri în contra Împăratului și a naționalităților. După-ce a fost înăbușită însă revoluția, de voe și nevoie Ungurii s'au liniștit, până-ce prin viclesug au știut să aducă lucrurile acolo, că azi stăpânesc țeara și pe naționalități după a lor dragă voe. Calcă și fac legi fără teamă și fără sfială. Cu nimic însă ei nu s'au arătat mai îndrăsneți și mai fără lipsă de cumpăt, ca prin marea supunere ce o arată față cu Kossuth, cel care la 1848—49 a pricinuit atâta vătărare de sânge, și care nici până în ziua de astăzi nu vrea să recunoască pe Împăratul. 'L-au ales cetățean de onoare al Budapestei și al altor orașe; când e ziua lui onomastică fac tămbălăuri de sună țeara; trimit la dînsul într'una deputațiuni, — așa că în cele din urmă au ajuns lucrurile atât de departe, că cel care nu se închină „sfântului bătrân“ — cum îl numesc ei pe Kossuth — este socotit ca vînzător de țeară.

Negreșit, că această mare dragoste pentru un revoluționar nu a putut să placă Împăratului. El s'a supărat pe Unguri.

Eată ce scrie în privința aceasta o foaie ungurească, „Egyetértés“ dela 5 Aprilie:

„Se spune, se vorbește, că Regele e supărat pe nația maghiară. Și ori-cât de necrezut ar suna aceasta, trebuie să fie adevărat. Chiar dacă nu s'ar spune atât

de des și din atâtea guri, ni-o arată întemplările.

„Regele a plecat dintre noi în chip bătător la ochi, pe neașteptate, înainte cu cinci luni. Și de atunci zadarnic îl așteptăm, de geaba îl chemăm. Nu vine. E supărat. Lucrurile au ajuns până acolo, că ieri s'a confiscat în Viena o foaie numai pentru-că scria că s'ar putea ca Regele să se întoarcă la Budapesta.

Supărarea Împăratului se arată însă nu numai prin aceea că de cinci luni El nu a mai călcat pământul Terii-Ungurești, ci și prin alte multe fapte.

Învățat-au însă oare Ungurii din aceasta ceva? Dat-au ei semne de îndreptare?

Nu. Azi mai mult ca ori-și-când ei se încăpăținează a face după pofta lui Kossuth, — deci așa lucruri, care la Curtea împărătească se nu plăcă.

Astfel: la Budapesta s'a ridicat un monument întru aducerea aminte a honvezilor căzuți în revoluția dela 1848—49. Fusese vorba ca monumentul să se desvelue la 2 Noemvrie 1892. Pe monument era să pună o cunună și prințul Lobkovitz, comandantul armatei împărătești din Budapesta.

În schimb li-se cerea ca honvezii să încunună și ei statua (chipul de peatră) generalului Hentzi, căzut în luptă pentru Împăratul în contra rebelilor.

Kossuth a scris însă atunci unui deputat maghiar că fruntașii maghiari mai

bine să răscoale încă odată țeara, decât să facă o așa rușine: să încunună, de dragul Împăratului, statua lui Hentzi.

Deputații maghiari au și zădărnicit apoi sərbarea dela 2 Noemvrie 1892. Au ațîțat pe Unguri până la așa grad, că sərbarea s'a aminat.

Ear' acum că vor să o facă, ear' și-au ales o zi în care ținându-o, supără rău pe Împăratul. 'Și-au ales anume ziua de 21 Maiu, în care rebelii au bătut oștirea împărătească.

Zadarnic ministri și alți Maghiari mai cumpetați spun să nu facă aceasta, căci ear' o să supere pe Împăratul, ei nu vor, ci stărue cu încăpăținare pe calea politică de până aci: a pune față în față pe Kossuth și Împăratul.

Cum însă cu Kossuth nu sînt însă decât ei singuri, oamenii nesocotitori de legi, ear' cu Împăratul naționalitățile prigonite, avem nădejde tare, că și de astă-dată, ca și în trecut, Ungurii o s'o pățească. Întind coarda până-ce se rupe. Și în paguba lor are să se rupă.

Noi Românii întotdeauna ne-am alipit de Tron, pentru-că în zilele de grele încercări de Tron am fost scutiți și întotdeauna am luptat în contra valurilor nefericite ale șovinismului maghiar.

Facem și în present și vom face și pe viitor tot astfel. Azi cu atât mai mult vom îndrepta privirile înspre Tron, cu cât mai ales Ungurii caută să ne slăbească, să ne sdroboască.

FOIȚA.

Cântece de dor și jale.

(Culese din Orlat.)

Comunicate de Bucura Fulea și Maria Poplăcean.

Bate, Doamne, ce zic eu:

Ața la leagănul meu

Cum m'a legănat de rău;

Cum m'a legănat pe mine

Nu mai legene pe nime,

Să fiu eu plătită 'n lume

Pustie și fără nume.

Foaie verde de cicoare

Bat-o crucea ursitoare,

Cui a ursit binele:

La toate țolinele;

Numai mie 'mi-a ursit

Să plâng noaptea 'n așternut.

Ursitoare de te-aș ști

Noaptea unde-ai odihni

Eu la tine 'mi-aș venit;

Ursitoare te-aș ruga

Să nu mai ursești așa

La nime la nime.

Să fie plătit cu mine

Că-s pustie n'am pe nime,

N'am nici frate n'am nici sor

Să-mi ajute la vre-un dor;

Nu-i nici maica cu mila

Să m'ajute la ceva.

Tu te duci, bade-o, sărace;

Eu cu dorul ce m'oi face?

Tu te-i face, măndro, bine

Că mai sînt voinici ca mine;

Dar' eu m'oi face mai rău.

Că pe unde mă duc eu

Nu-i nici deal nice părâu,

Nici măndruță 'n portul tîu,

Nu-i nici grâu nici fir de iarbă

Nici măndră să-mi fie dragă.

Eu mă duc, măndro, ca mîne

Dorul meu la tin' rămîne;

Grijește-mi-l, măndro, bine

Cum m'ai grijit și pe mine,

Și 'mi-l culcă 'n pat cu tine

Cum m'ai culcat și pe mine,

Și 'mi-l culcă 'n patul tîu

Cum m'am culcat, măndro, eu.

De-ai fi, măndro, bunișoară

Tu 'ți-ai face pat afară;

Eu m'aș face vînt de vară,

Patul 'ți-l-aș legăna,

Gura 'ți-o-aș săruta.

Copăcel pădure măndră

Pasările 'n tine cîntă;

Es măicuțele și-ascultă,

Eată și măicuța mea

Să-mi asculte pasărea,

Cum îmi cîntă patima:

Patima vieții mele

Cum 'mi-o cîntă de cu jale.

Rău, maică, m'ai blăstemat

Cu blăstēm de Vinerea

Să nu știu ce-i binele.

C'un picior m'ai legănat,

Cu gura m'ai blăstemat,

Și m'ai blăstemat și-ai plîns.

Și eu bine n'am ajuns.

Dacă ei și după-ce împăratul li-a arătat atâta bunăvoință și milă sunt încă tot nesățioși, se arată tot mai supuși pozelelor revoluționarului Kossuth, dușman al împăratului și al naționalităților, apoi noi cu atât mai osebit ne vom strînge în jurul împăratului, care cu dreaptă măsură caută a fi bun pentru toți.

Să nu ne pese dacă ei merg deci cu Kossuth. Au mai mers ei cu el și au ajuns la — *Siria* (Világos), și se știe că în toamna anului 1849 ei au fost siliți să depună aici armele.

Și nicăiri nu e scris că mai fiind odată desarmați, o să aibă norocul prin care după 1866 s'au pus ear' în picioare.

Ce vor Ungurii?

Că vor să ne facă Unguri pe noi Români, Slovaci, Sârbii, Rutenii și Sașii, din aceasta nu fac taină cei dela putere.

Cu câtă lipsă de sfeală mărturisesc aceasta mai bine se poate vedea din următoarele scrise ale lui Dr. Kostenszky Géza, un Slovac renegat. (Renegații sunt cei mai nerușinați).

El scrie:

„Dacă prin urmare ar fi cu putință a mulțumi cu desăvârșire dorințele ivite între naționalitățile din Ungaria, așa ca viața și viitorul națiunii maghiare să fie asigurate, atunci mulțumirea acelor dorințe, din punctul de vedere al unui popor iubitor de libertate, ar trebui privită ca o datorință morală neîncunjurabilă și atunci d'alde Ludovic Mocsáry sigur ar avea dreptate.

Dar' viața neamului maghiar se poate susține și garanta numai între marginile și cu alcătuirea de față a statului maghiar, așa că este datorința noastră cea dintâi să aducem aceste granițe în potrivă cu granițele națiunii maghiare, să întărim maghiarismul și să facem Unguri din naționalitățile străine cu ori-ce mijloace și preț.

„Căci dacă ne închipuim, că ținuturile locuite de Slovaci, Români, Sârbi și Croați vor fi desfăcute dela stat, cine ar crede cu putință a mai susține un stat maghiar astfel ciungărit.

„Ear' tendința mișcării naționalităților fintește spre acest scop.

„Dar' și dacă am zice, că treaba s'ar pute pune la cale și spre mulțumirea generală pe calea federațiunii*) de state sau pe a statului federal, poate cineva crede, că o asemenea alcătuire slab încheată ar avea viață între imperiul rusesc și cel german? Căci în vremea când stăpânește ideea națională, astfel de federațiuni sunt numai o trecere, fie către desmembrarea totală, fie către unitate.

„Înțelesul cestiunii naționalităților este prin urmare la noi, că vom să susținem națiunea maghiară și statul maghiar, vom să mai trăim sau vom suferi ca naționalitățile să-și întemeieze state proprii, să se contopească în alte state.

„Sau vom fi nimiciviți, sau trebuie să absorbim naționalitățile. Și dacă bărbați de stat iscusiți vor născoci al treilea plan, aceasta ar fi numai vremelnice, ar însemna numai trăgăneală (tămândare), dar' niciodată pacea.

„În luptele națiunilor nu sunt învoielile de pace, aceste lupte se pot isprăvi numai cu învingerea totală sau cu nimicirea totală.

„Dacă este o naționalitate, care poate înghiți pe celelalte, trebuie să țintim spre aceasta, dacă nu, atunci facem federațiune.

„Pentru noi numai cea dintâi este cu putință, și aceasta trebuie să o urmărim sub toate împrejurările.

„Astăzi aceasta merge ușor, cu deosebire în partea de Nord a Ungariei, unde mișcarea națională este încă în fașie.

„Lupta pentru viață — aceasta este pentru noi mișcarea națională.

„Și nu este greșală a spune aceasta. În cele din urmă tot trebuie să lăpădam spoeala vorbelor. Tot Maghiarul trebuie să știe, că nu este călcare de lege, mi este silință sêlbatică, ci datorință ce ni-o poruncește păstrarea propriei noastre vieți, ca să facem tot pentru a contopi naționalitățile.

Pe față deci și luminos Ungurii spun că vor să ne nimicască neamul, să ne contopească între dînșii, încuscăriți azi cu Jidanii.

Români, luați aminte!

*) Când state — țeri — mai mici se alcătuiesc într'unul mai mare.

Adunarea de protestare din Oravița.

La 1 Aprilie căl. nou s'a ținut în Oravița (în Bănat) adunarea de protestare a alegătorilor români din cercurile electorale Oravița și Sasca-montană. Despre această adunare, la care au luat parte o mie de oameni, dăm după „Tribuna“ următoarele amănunte:

Adunarea a fost deschisă de către dl protopop Alexandru Popoviciu prin o cuvântare frumoasă, în care a arătat scopul adunării. Se constituie apoi biuroul, adică se alege președinții și notarii adunării. După aceea domnul protopop Filip Adam luând cuvântul mulțumește prin cuvinte călduroase adunării pentru încrederea pusă în persoanele alese, din care și d-sa face parte ca președinte, și după-acestea ordinea de zi și arată primejdia ce amenință poporul nostru din partea Ungurilor, dă, ca celui dintâi, cuvântul domnului protopop George Popovici. Într'o cuvântare înțeleaptă, vorbitorul combate aspru politica bisericească a stăpânirii, arătând neajunsurile ce vor urma din aceasta pentru biserica noastră, și roagă adunarea să protesteze sêrbătorește împotriva legilor bisericești ale guvernului unguresc.

Al doilea vorbitor a fost dl avocat Valtezar Muntean, care deasemenea a arătat primejdia ce amenință națiunea română prin legile guvernului, care nu au alt scop decât să ne răpească limba. Această cuvântare a însuflețit foarte mult pe cei de față.

Ca cel din urmă a luat cuvântul dl avocat Ilie Trăilă. Într'o vorbire plină de avânt național, vorbitorul a ridicat însuflețirea la culme. Dînsul a arătat unele împrejurări neamintite de către vorbitorii de mai nainte și apoi a cetit o rezoluțiune prin care se protestează hotărît împotriva legilor bisericești și școlare plănuite de stăpânire.

Câte flori pe iaz în sus
Toate cu mândra le-am pus;
Câte le-am pus până 'n prânz
Toate bine 'mi-s'au prins,
Câte le-am pus până 'n seară
Toate bine se uscară.

Cine mă vede pe mine
Toți zic că eu trăesc bine.
Mute-ș casa lîngă mine
Să trăească și ei bine
Și să-mi bea pãharul meu
Să vază cum trăesc eu.
De trăit aș trăi bine,
Nu taie lemne pe mine;
Că taie pe tăietor
Și eu mă rog ca să mor.

Tuturor li lumea lume,
Mie mi negru tăciune,
Tuturor li lumea dragă,
Mie mi cerneală neagră.
Tuturor le pare bine
Că ce-o dat răul de mine;
Dar' nu-'i pară nimăru
C'a da de copiii lui.

Bade, de nu te-aș vedea,
Inima nu m'ar dură;
Dar' eu când te ved pe tine
S'aprinde inima 'n mine
Ca 'n cuptorul cel cu pâne;
Eu pun apă să 'mi-o sting
Și mai tare 'mi-o aprind. r.

POESII POPORALE.

Auzite din gura poporului în anul 1872, în provincia Șiriei și partea Semlacului, culesse de G. Torsanul, învățător normal în Oradea-mare.

Câte flori pe câmp înflor
Toate strigă să mă 'nsor,
Numai floarea de pe șes
Ea zice să mă mai lăs.
Cine iubitei nu crede
Nu mai calce iarbă verde.

Fă mă, Doamne, curcubeu
La mândra pe lîngă brâu,
Să mă sui la D-zeu
Să-'l întreb acolo eu,
Iubirea din ce se face?

Nici din miere nici din pere
Ci din sinuri boturile
Și din buze subțirele
Cum sunt ale mândri mele.
Fă-mă Doamne-o păsărică
La mândra pe ferestucă,
Ca să-'i cânt cu vers subțire
Cântarea cea de iubire
Și s'o sărut fără știre.

Badea meu de astă vară
Roagă-se să-'l iubesc eară,
Da eu, zeu, n'am bolănzit*)
Să iubesc ce-am părăsit.
Badea meu eu cușmă neagră
Mult mă roagă să-'i fiu dragă,
Da eu dragă nu 'i-o fi
Batăr badea de-ar muri.
Li li li frunza vii
Dulce-a fost gura badi,
Dulce-a fost și-acum i-amară
Îndulcește-o, Doamne, eară.

*) Înebunit = nu-'s nebuș.

Resoluțiunea a fost primită cu unanimitate.

Înainte de închiderea adunării plugarul Nicolae Simeon din Racașdia mulțumește în numele țăranilor conducătorilor poporului.

Adunările populare.

Despre adunarea dela Dej, care s'a ținut la 11 Aprilie, „Tribuna“ primește următoarea telegramă: Dej, 11 Aprilie n. (Telegramă particulară a „Tribunei“.) *Alegătorii români din cercurile electorale: Dej, Iclodul-mare și Betlean, întruniți în număr peste 2 mii, protestează serbătorește contra proiectelor de legi religioase ale guvernului. Vorbirile excelente au produs mare efect. Însuflețire la culme. Ordinea exemplară.*

Despre adunarea ce s'a ținut în **Dicio-Sân-Mărtin**, „Tribuna“ a primit următoarea telegramă:

Dicio Sân-Mărtin, 12 Aprilie n. *Adunarea alegătorilor români din cercul Balanser și Dicio-Sân-Mărtin a fost bine cercetată. Au participat peste 500 alegători. Au vorbit dnii Bran, Muntenescu, Caluț și Macaveiu. Însuflețirea mare.*

La Restoci se va ține adunarea de protestare a cercului electoral **Ileandamare Duminecă** în 23 Aprilie st. n. Convocătorii sunt: *Ioan Hosszu*, președintele club. electoral și *Nicolae Hosszu*, secretar.

Volnicii ungurești.

Ungurii urmează înainte cu volniciile lor.

Joi, la 1/13 Aprilie era să se țină în **Arad** adunarea de protestare a Românilor din întreg comitatul Aradului. Convocătorul a fost iscălit de domnii: *Ioan Grozea*, protopopul Halmagiului; *Dr. George Popa*, *Aurel Suciu*, avocat; *Mi-*

haiu Veliciu, avocat; *Dr. Stefan Pop*, avocat; *Gavril Lazar*, paroch în Socodor; *Iosif Vuculescu*, paroch în Șimoș; *Ioan Crișan*, paroch în Căpruța; *Iosif Cloambeș*, preot în Bêrzova; *Ioachim Turcu*, preot în Monoroștia; *Constantin Gurbanu*, protopopul Butenilor; *George Popoviciu*, protopopul Șiriei; *Constantin Popoviciu*, paroch în Comloș; *Teodosiu Moșu*, paroch în Cuvin; *Ioan Evuțianu*, paroch în Peșca; *Grigoriu Mladin*, paroch în Curticiu; *Alexiu Popoviciu*, preot în Otlaca; *Iustin Dascăl*, paroch în Micălaca; *Ioan Jercanu*, preot în Șiclău; *George Crainic*, preot în Nadab; *Corneliu Lazar*, preot în Almaș; *Traian Magier*, preot în Zeldiș; *Corneliu Ursuț*, preot în Șepreș; *Vasilie Bălan*, preot în Ienopolea (Boroșinen) — va să zică de cei mai harnici, de fruntașii comitatului.

Negreșit, că toți Românii de inimă erau să răspundă la chemarea ce li-s'a făcut. O întrunire cum nu s'a mai văzut era să se țină.

Le este însă frică Ungurilor de a vedea măcar puterea Românilor, dar' încă să o simță.

De aceea au oprit adunarea.

Îngrămădesc ticăloșii peste ticăloșii.

Cine-s vinovați?

Sub titlul: „**Petiția Valahilor ungureni către Împăratul austriac**“, foaia kossuthistă „**Egyetértés**“ dela 4 Aprilie scrie cu mult năcaz că „*Valahii din Cojocna au trimis o telegramă Împăratului austriac. În telegramă — spune numitul ziar — se cuprind lucruri contra statului. Autoritatea din Cojocna a început dealtfel investigația în această chestiune*“.

Și aci, ca totdeauna, Ungurii mint! Cum s'a primit telegrama la oficiul telegrafic, dacă ea cuprinde lucruri în contra statului? Adevărat este numai că azi au ajuns lucrurile acolo, că stăpânirea ea

înșirarea faptelor guvernului. Dar' Ungurii nu deosebesc bine: vinovat nu este acela care arată faptele, ci *cei-ce le săvârșesc*. Vinovați sunt Ungurii.

În contra acestora să se înceapă deci investigație!

Memoriei lui Grigore T. Brătianu.

Alexandria (România), 15 Martie 1893.

Din înălțimile cerului, din mijlocul ângerilor, unde odihnește acum sufletul al aceluia mare Român, care a binemeritat dela patrie și românism, mă cobor la tristul parastas ce s'a oficiat ieri pentru odihna lui.

Duminecă, 14 Martie, un public numeros și ales din toate straturile societății: membrii Ligei culturale și tot corpul didactic se aflau de față la ceremonia dureroasă ce se săvârșia pentru odihna sufletului marelui Grigore T. Brătianu.

La ciasurile 10 a. m. începe serviciul divin. Sunetul jalnic al clopotelor, rugăciunile evlavioase ale popilor te înduioșau peste măsură. Căci numai dulcea amintire a lui Gr. T. Brătianu te face să verși o lacrimă și să strigi din adâncul inimii tale: Dumnezeu să-l ierte!

Da! Alexandrenii s'au arătat demni și la înălțimea lor, glorificând memoria aceluia, care a fost alesul lor în ultima cameră liberală.

Simpatile nenumărate de care se bucura Gr. T. Brătianu în orașul nostru au făcut ca ziua de 14 Martie să fie o zi de doliu. Drapelele negre arborate în întreg orașul arătau că toți îl plâng, toți îl regretă.

Și cine nu plânge pe Gr. Brătianu? — Dușmanii neamului românesc, asupritorii și călăii fraților noștri de dincolo, dar' Român dela Nistru până la Tisa nu vei afla care să nu-l plângă, pentru-că Gr. Brătianu nu era numai fiul Țării-Românești, ci al tuturor Românilor... , căci pentru toți a lucrat.

După terminarea serviciului divin dl G. Săcășanu, profesor la gimnaziul de aici, a rostit următoarele:

Moartea lui Grigore Brătianu a plâns-o țeara întreagă. Ce zic, țeara? Au plâns-o și o plâng toți Românii.

Era firesc, ca unul dintre cele dintâi parastase pentru memoria și odihna acestui

Trandafir mândru rotat

Aseară te am așteptat,
Dacă vĂzui că nu vii
Pusei dorul căpĂtĂi,
Cu dragostea mĂ 'nvĂlii
Doamne, rĂu mĂ odihnii.

SĂraca și-a mea muiere
OstenitĂ-i de ședere,
CĂnepa 'i-o cĂpĂtai
În topilĂ 'i-o bĂgai,
Din topilĂ o scosei
La soare o fĂtinsei.
Boii 'n coarne-o melițarĂ,
Porcii 'n gură-o peptenarĂ,
CĂnii în coadĂ-o îndrugarĂ.

Culese de *Ana C. Bogdan*.

(De lângă Dej.)

GrĂnele vara se coc
Zis-a badea sĂ nu joc;
PĂn' la storsul vinului
CĂnd voiu fi mireasa lui.
Storsul vinului trecu
Badea conciu nu-'mi fĂcĂ,
Ba și bruma încĂ-a picat
Și nici nu m'a 'neredintat.

Bate vĂntul rĂcoros

Badea meu nu s'a 'ntors,
Aici postul lui CrĂciun
Badea n'are suflet bun.
CĂșlegile încĂ trec
Nu mĂ rĂbd sĂ nu-'mi petrec.
Jucați fete și surori
Ficiorii-'s 'nșelĂtori.
FrunzĂ verde-a mĂrului
Nu crede a ficiorului.
CĂ-'ți șede pe genunche
Și-'ți mințeste mii și sute.
CununițĂ de fluturi
Eu te joc sĂ te scuturi
Tu mai tare te 'nfluturi!
ĂrdĂ-te focul cununĂ,
Cum nu te o bĂtut o brumĂ
De te-a pus 'n cap o ciumĂ.

FrunzĂ verde de pe rit,
Cine dracu-a mai vĂzut?
EarbĂ creatĂ prin fĂnațĂ
FatĂ hidĂ și mĂreatĂ?!
Cucule peanĂ galbinĂ,
Eu mĂ culc tu mĂ leagĂnĂ,
CĂ eu n'am fost 'nvĂțatĂ
SĂ mĂ culc nelegĂnĂtĂ.

Urișor. Culese de *Augustin Pop*, invĂțĂtor.

Șodenii despre Unguri.

Postul lui SĂn-Petru.

Aneidotă.

ÎnchinatĂ tatĂlui meu *Nicolae*.

CĂte frunze sĂnt pe un arin, atĂtea gĂnduri 'mi vin; și cĂte flori sĂnt pe un hat, atĂtea gĂnduri mĂ bat, cĂnd stau și-'mi aduc aminte cĂ cĂtd nemernicie este în lume și o sĂ fie; dar' batĂ-'l gĂnduri mai multe pe cel-ce n'o vrea sĂ asculte.

CĂ haide dĂ! de voi boieri cum nu-i bine, trĂiți zile tot senine, numai rĂu, și nu-i prea bine, de oameni surmani ca mine!

Voi ședeți pe lĂngĂ masĂ, de nimicĂ nu vĂ pasĂ, ci petreceți și pipĂți, de nimic nu vĂ 'ngrijiți; și sunteți în cinste mare și cei cumiști și cei tuși, cĂci aveți galbini bĂtuți, ear' eu, biet povestitor, n'am nici bani de cositor.

Voi 'mi cereți asprĂ seamĂ și de carne și de zamĂ, eu vĂ dau, boieri 'nĂlți, dar' vĂ rog, mie-'mi lĂsați oasele, și mĂ ascultați!

suflet mare și generos, să se officieze aici în Alexandria, unde răposatul a fost de atâtea ori, a strâns atâtea mâni, a dobândit aprețierea și iubirea tuturor cetățenilor.

Grigore Brătianu a fost un cetățean integru și activ; o inimă caritabilă — gata să ajute pe toți cei-ce sufer; — mai presus de toate a fost însă patriot, — un patriot sincer, energetic, neîntrecut.

Patriotului mai cu seamă aducem astăzi aici omagiile noastre, — caracterului superior care a desprețuit vederile strâmte de partid, prejudițiile de provincii, interesele și patimele mici, — pentru a se devota toată viața sa, trup și suflet, numai trebuințelor și aspirațiilor înalte ale neamului românesc.

Crearea Ligei pentru cultura tuturor Românilor, avântul ce a luat de atunci cauza românimii asuprite, — atestă și vor atesta totdeauna acest devotament și această luptă neobosită, pe care numai moartea nemiloasă a putut să o curme.

Grigore Brătianu e mort, — dar' numai cu trupul.

Sufletul seu rămâne, în înălțimile cerului un ânger păzitor al poporului român, — ear' faptele lui un exemplu vrednic de imitat pentru toți care l-am cunoscut și pentru toate generațiile viitoare.

Memoria lui Grigore Brătianu va trăi cât timp va trăi un popor românesc.

Vas. Stoian,
profesor.

Focul din Pecica.

Pecica-română, 27 Martie v. 1893.

Ieri la oarele 8^{1/2} dimineața s'a aprins din nebagare de seamă casa unui om sorman ce zace tocmai la marginea comunei, după-cum se vorbește prin aceea că un om ar fi voit a-și hrăni porcii, și pe fundul lighianului a fost sperlă de paie, din care apoi s'a încins focul din coteț în două case învecinate deodată, și din acestea apoi s'a întins focul în un mod spaimentător, nutrit fiind de un vânt puternic de câtră mează-noapte, în mai multe case, și a luat comuna în lat până în țermurul Mureșului, adică dela câmp până la câmp, așa încât la oarele 12 din ziua mijlocul comunei — în total 99 case și biserica sârbească — nu mai era decât scrum.

Deloc la începutul pericolului s'a cerut ajutorul pompierilor din Arad și jur, și în urmă sgomotului produs în Arad a eșit la fața

locului vice-comitele comitatens cu tren expres însoțit de câțiva pompieri din Arad și Aradul-nou, dar' acum focul ajunsese deja la Mureș, cu toate acestea mulțumită li-se datorește, căci au încunjurat pericolul ce mai putea urma în urma jarului rămas și nutrit de vânt.

În decursul nopții încă s'a iscat foc din rămășițele nestinse de ieri, fiind însă pompierii din Arad la îndemână a fost stîns fără a produce nouă catastrofe.

Asigurate nu au fost mai mult ca 15—16 case, și între cei arși abia sînt earși 15—16 inși, care pot să-și ridice casele din al seu, ceilalți 83 au rămas sub cerul liber, flămânzi, goli și plini de frig.

În decursul zilei de astăzi s'a trimis familiilor, 106 la număr, tot ajutorul posibil. Cîteva s'au adăpostit la frați și alte neamuri, ear' pentru cei mai sorman s'au pus la dispoziție cele 6 școale, casele comunale și școala menită pentru asil. Tot în decursul zilei s'au distribuit între cei nenorociți 200 fl. trimiși astăzi din partea Sfinției Sale dlui episcop diecesan Ioan Mețianu, apoi 50 fl. donați din partea cassei de păstrare de aici, cum și câte 5 chilo de făină și 25 cr. bani gata de capul de familie la 60 inși din partea proprietarului de moară Șrenca, ear' mîne în ziua de Paști va distribui și biserica ajutoare între dînșii, ear' pe săptămîna viitoare se pune în curgere o colectă generală în comună în favorul lor.

Lovitura suferită de poporul nostru este pentru noi pe zeci de ani înainte ireparabilă, căci paguba este enormă, neputînd oamenii mîntul din flacări nici măcar cât să cine în o seară, ear' din vestimente rămînînd numai cu ceea-ce au avut pe sine înainte de ardere.

În interesul nenorociților apelăm la caritatea tuturor Românilor din toate părțile, și vă rugăm respectuos a deschide o colectă publică pentru alinarea suferințelor bietilor nenorociți.

Al oaratei redacțiunii deosebit stimător:

Ioan Evuțianu, preot.

Cutremurul de pămînt.

În Sâmbăta-mare s'a simțit un cutremur de pămînt în toată Țeara-Ungurească și în tot Ardealul.

Eată știrile ce am primit despre acest cutremur:

Petroșeni. Astăzi la 3 oare d. a. s'a simțit în Petroșeni un cutremur de pămînt tare,

care a putut ține cam 7—10 secunde. Fiind în casă, toate obiectele s'au mișcat.

Hateg. Astăzi, Sâmbătă în 8 Aprilie n. 1893, după amiază la 2 oare și 55 minute a fost cutremur de pămînt aici. Eu scriam, și odată mă trezesc că masa și scaunul se mișcă făcînd dăinuiri bunișoare.

Sasciori. Vă aduc la cunoștință, că azi în 8 Aprilie st. n. s'a simțit un cutremur de pămînt la 2^{3/4} oare d. a. Durata a fost 2 secunde. Fiind mai mulți în odaie am văzut că se mișcă scaunele cu noi și obiectele ușor mișcătoare încep a se mișca tare.

Furlug. În comuna noastră a fost ieri, Sâmbătă în 8 Aprilie st. n., teribil cutremur de pămînt la 3 oare d. a. de 3 ori după oaltă; a durat 10 secunde, peste 5 minute s'a repetat, dar' mai slab, cam 3 secunde; multe case s'au ruinat, coșuri s'au surpat, frica e mare.

Sacul. Sâmbătă în 27 Martie (8 Aprilie) a. c. la 2 oare și 50 minute s'a simțit un cutremur de pămînt așa de puternic, încât păreții dela case se clătinau în așa mod, că te-ai văzut silit să părăsești casa, ca să nu fi îngropat de viu. Nenorociri nu s'au întemplat. Cutremurul a durat cu întrerupere de vre-o câteva secunde 2 minute.

Iablanița. Astăzi la 2 oare și 45 minute a fost un cutremur de pămînt foarte tare în direcțiunea dela Ost spre Vest.

Orșova. Sâmbătă în 8 Aprilie st. n. a. c. la 2 oare și 50 minute după amiază a fost la noi în Orșova cutremur de pămînt ce s'a simțit foarte tare, așa încât turnul bisericii române se clătina ca vârzeaua, la mai multe case au picat coșurile (hornurile) și țigla. Cutremurul a avut direcțiunea nord-sudică și a durat 10—12 secunde, a pricinuit mare spaimă între locuitori.

Mai mare pare a fi fost cutremurul în părțile bănățene, ceea-ce se vede din următoarele două telegrame și apoi corespondență:

Biserica Albă. La 3 oare a fost aici cutremur de pămînt ce a produs mare panică.

Satul-nou. Acum a fost în Satul-nou cutremur de pămînt și anume trei sgudituri, dintre care prima puternică și a durat 8 minute. Zidul bisericii sârbești a crepat. Oscilația dela Nord spre Sud.

Chica cui mînte! De nu Românul cu Ungurul, asta e ca oia cu scarul. Scarul se acață de lăna oii, și-apoi strigă câtră ea: lasă-mi lăna că-i a mea!... O nu zic bine da?

Cum or fost or și rămas, de când ei și-au dat nas; și poate că vor mai fi, dar' ear' mă întorc, cine ști? Bunul Dumnezeu când a umblat cu Sân-Petru pe pămînt așa i-or găsit, așa i-or lăsat. Chiar și Sfințiile-Lor abia au scăpat de Ungurul...

Sfântul Petru, cum se spune, purta niște opinci bune, că așa-i eru placu, dar' Ungurul sâracu, nu știu în ce și-o băgat capu, deși opincile Sfinției-Sale le-a furat! Și ca să nu dee de potcă, unde nu mi-le-a ascuns în traista Românului, zi tu!

Sfinția-Sa, vezi bine, dănd că nu sînt opinci dă a căuta pe Ungur și pe Român, și mai zi dacă ai ce, când le află la tine în traistă!?

Frăținul nu se putea mira din destul, că cum or ajuns opincile la el în traistă, neștiind cărc de treaba Ungurului, și dă dragul meu cu dulci rugăminte a rugat pe Sfântul Petru de iertare, că el de toate știre n'are. Sfântul Petru l'a iertat și opincile i-a dat se le poarte până la moarte... c'a știut că-i numai silă, și Românul nu-i de vină. Ear' Românul, în semn de mulțumită a făgăduit că va ține post în cinstea Sfinției-Sale, și că de atunci ci că ținem: postul lui Sân-Petru.

Ear' eu mă rog să bată Cum se bat firele 'n spată: Mercurile, Vinerile, Pe cela cu pricinile, Care-o furat opincile! Povestea mi povestită, faceți-mi cruce 'n palită!

Rămănuța, în ziua de Sf. Nicolae 1892.

Romănuț Bortoșiu.

Pentru-ce nu se îmbată Moșii?

Trecînd odată trei Moși cu ciubere pe lângă casa unni țeran român, ce se afla tocmai în drumul țerii, unuia i-a venit pofta să bea puțin rachiu, și crezînd, că numita casă va fi vre-un birt, a finut drept acolo, și fiindcă ușa era încuiată, a început a bate până i-s'a deschis. Stăpînul casei spăriat din somnul dîntăiu, s'a supărat și întrebă cam rēstit pe Moșul venit în casă: „Da ce-ți trebuie?” „D'apoi o firă de rachiu!” „Na!” îi răspunse omul și-i trase o palmă sdravîndă. „Mai trebuie-ți?” „Ba nu-mi mai trebuie”, și cu aceea fine bărbătește la tovarășii rămași afară. „Da bun fu rachiu!” îl întrebă al doilea. „Bun, zeu”, fu răspunsul! „Așadară mă duc și eu”. Dar' ușa și acesta o află încuiată, și începî a striga: „Fupâne,

Satul nou, în ziua de Paști 1893. Ieri la 3 oare și 7 minute d. a. a fost cutremur de pământ aici, care s'a simțit, după-cum s'nt informat, în tot ținutul Panciovei și al Verșeului. Cutremurul a fost undulativ, din care cauză nu s'au întâmplat nenorociri. Au fost trei sguduituri una după alta. Cea dintâi a fost foarte puternică și a durat 1½ minută, apoi a continuat mai slab încă 6 minute, după care s'au mai făcut încă două sguduituri mai slabe. Sguduitura primă de mai ținea încă 1 minută, atunci s'ar fi răsturnat turnurile bisericilor din Satul-nou.

Panica a fost mare între locuitori. O mulțime de femei au leșinat. Toată lumea a eșit din case afară la largul.

S'au întâmplat și o mulțime de scene hazlii. Biserica românească chiar acum se zugrăvește. Zugravii, dintre care unii erau pe scări, alții pe schele, văzând că acestea încep cu putere a se scutura și observând că se mișcă întreaga biserică au tulit-o la fugă mâncând pământul.

SCRISORI.

Lipova, Martie 1893.

Domnule Redactor!

Zilele din ajunul sîntei învieri au fost pentru noi zile de grea încercare. Am pierdut pe unul dintre cei mai harnici învățători, pe mult regretatul Dariu Puticiu.

Înmormântarea mult regretatului învățător s'a făcut în mijlocul unei afluențe mare de public. Au oficiat 14 preoți, ear' învățătorimea din tot prejurul a venit să-și iee rămas dela vrednicul învățător.

Cu acest prilej dl George Bocu, entusiastul învățător din Șistaroveț a rostit următoarea vorbire:

„Rinduit este omului odată să moară“.

Cu inima pătrunsă de durere și cu vocea tremurătoare încep modesta mea cuvîntare, când văd înaintea noastră zăcînd remășițele pămîntești ale unui bărbat binemeritat, ale unui învățător distins, care în decurs de 32 de ani și-a consumat viața, muncind cu zel și abnegațiune, la agrul cel întelenit, pe câmpul cel ostencios al culturii naționale.

O întîmplare tristă și adînc dureroasă ne-a adunat astăzi la locul acesta. O întîmplare neașteptată, care umple multe inimi de amărăciune, care stoarce lacrimi ferbinți și suspinuri din inimile noastre.

Trist moment, tristă priveliște și tristă realitate ni-a cauzat moartea repentină a

jupâne, fii bun dă-mi și mie un pic de rachiu! — „Hai că-ți dau eu și fie“, — și abia a intrat a și primit o palmă, după care a tulit-o la fugă îndărăt. Întrebat de al treilea, că bun a fost rachiu: „Bun, zeu, de-mi pare că și acum tot stele verzi văd, de tare ce a fost“. „Așadară mă duc și eu“ și după-ce a intrat a primit și el o palmă. „Mă, între besna în el, ce rachiu are“, zise și acesta, apropiindu-se cam grăbit de ceilalți doi.

Eată pentru-ce nu vezi Moș beat, dar și Fidovii în țeara Moșului atât sînt de rari ca perii în palmă.

Eugen T. ....

mult regretatului nostru amic și coleg Dariu Puticiu.

Astăzi ne-am adunat aici atrași de simțul iubirii frățești, al stimei și respectului ce l-am nutrit față cu răposatul în Domnul, amic și coleg al nostru; să-și sîrbăm și să-și dăm onoarea cea mai de pe urmă, să-și oferim cu ochii plini de lacrimi, cu inimile pătrunse de durere, tributul recunoștinței noastre.

Cred că voiu întîmpina consimțul opiniunii publice, dacă voiu zice cu această tristă ocaziune, când sîrbăm înmormîntarea iubitului nostru defunct, că aceasta nu este numai o pierdere particulară și o calamitate familiară, ci este tocmai și o pierdere națională, o pierdere publică; căci nu numai iubita-i soție a pierdut un soț credincios, nu numai fiii au pierdut pe iubitorul lor tată, demn de tot respectul, nu numai școala din Lipova a pierdut pe un învățător conștuit, nu numai Reuniunea învățătorilor a acestui tract a pierdut un membru folositor, ci și națiunea și patria (al cărora fiu avu norocire răposatul în Domnul a fi) au pierdut un fiu devotat și cetățean leal.

Ah, iubite frate al nostru! Cât de curînd pliniși cursul vieții tale pline de lupte! Chiar atunci, când după multele jertfe și ostenele ce le-ai prestat pentru creșterea și fericirea fiilor tăi, — erai în drept să te bucuri și să te desfășezi văzînd cu ochii fericirea lor — chiar atunci zic, trebuia neîndurata moarte să-ți curme firul vieții și să te arunce la pământ! Oh cât de mulți te deplîng și jelesc, vîrsînd lacrimile lor ferbinți, ca-și-cînd ar voi cu acestea a te deștepta și a te chema la o nouă viață. Dar' înzadar sînt toate; căci eată-l aci zace fără suflare și fără mișcare. Și neputîndu-și deschide ochii și buzele închise, spre a vă rosti de pe țermurul mormîntului un dureros și trist adio! — prin mine delegatul Reuniunii învățătorilor din tractul acesta, își îndreaptă cuvintele sale de despărțire, grăind astfel:

Praiubită soție! E trist momentul, când mă văd silit a mă despărți de tine și încă pentru totdeauna! Dar' n'am ce face, căci eu trebuie să urmez destinațiunii mele de om muritor, căci: „rinduit este omului odată să moară“. Îți mulțumesc ferbinte pentru iubirea și îngrijirea ta cea credincioasă.

Rămas bun vouă, scumpii mei fii: Traian, Octavian, Constantin și Cornelia, crudela moarte nu mi-a dat răgaz să vă pot îmbrățișa și să mă bucur și eu dimpreună cu voi. Sărutîndu-vă duios, vă rog să nu mă uitați.

Rămas bun, iubiților mei colegi din localitate și din provincie, care n'ați pregetat a veni spre a-mi da onoarea cea mai de pe urmă.

Rămas bun vouă iubitelor mele școlărițe, pe care atât de mult v'am iubit!

Rămas bun ție bravule popor din Lipova. Vă mulțumesc din inimă pentru iubirea ce ați arătat-o cătră mine în decursul anilor, dar' mai ales acum, petrecîndu-mă până aici la porțile vecinicii. Fie, ca toată bunătatea voastră dovedită față cu mine să recadă în chip de roaună cerească asupra voastră și asupra fiilor voștri! Fie, ca toate ostenele mele, puse ca învățător, întru creșterea și luminarea ficelor voastre, să fie spre binele lor, să fie spre fericirea lor!

Ear' în fine, tu iubite amice decedat, mergi în pace pe calea apucată, însoțit de iubirea noastră frățească, și odihnește în brațele mamei tale, în simul pămîntului, din care ai fost luat, — căci luptă bună ai luptat, misiunea ți-ai împlinit, mergi acum spre a lua dela Dzeu răsplata faptelor tale, care în această lume — doară nu o-ai avut. Amin.

Valea Rodnei, în săptămîna patimilor 1893.

Un lucru ne supără pe noi sătenii și ne pune pe gînduri, că oare pentru-ce se trag înapoi capii noștri bisericеști din fruntea noastră, ba încă lucră chiar în contra domnilor, care merg în capul nostru și-i dau pe mîna pismașului? Doară să tem că și-or perde slujba și vor peri de foame?

Apoi atunci ar putebărem să tacă și să nu facă rău pentru turma lor, dacă nu pot face bine.

Oare vlădiciei cei mai de demult pentru-ce nu s'au temut de pismașii noștri și au putut merge cu bărbăție în fruntea turmei lor în vremuri destul de viscoloase, ba încă cu ei în frunte a dobîndit neamul nostru multe drepturi.

Sperez, că onoratul domn redactor va avebă bunătate a-mi da un răspuns la această întrebare întunecoasă pentru noi cei știutori de puțină carte, și mă va scoate din o nedumerire.

Ioan Rus a lui Toader,
cojocar.

Să fim bine înțeleși!

Știm bine, că cetitorii noștri cetesc cu drag, pe lîngă alte învățături de folos, ce le trimitem în această gazetă, — și *versuri, chiuituri, pascăli, șodenii, ghicituri, povești* și altele, care se aud pe la sate.

Însă fiindcă prin unele sate se aud unele, prin altele se aud altele, de aceea am rugat pe cetitorii noștri să ne trimită din toate părțile: *versuri, chiuituri, șodenii ș. a.*, ca pe calea aceasta să învețe sătenii și unii dela alții câte ceva.

Mulți dintre cetitori au ascultat rugarea noastră și ni-au trimis mulțime de: *versuri, glume, chiuituri ș. a.* din care unele le-am și tipărit în gazeta noastră.

Aici trebuie să o spunem că sînt pe la sate mulți bărbați și multe femei, pe care bunul Dumnezeu i-a înzestrat cu minte ageră și ei tot, ce aud odată, anevoie mai uită. Acești oameni, fără să știe măcar o buche, au adunată în capul lor o comoară scumpă de învățături frumoase, care ar fi păcat să rămână ascunse ca talantul din evanghelie. Și noi dela bărbați și femei de acest fel am primit, până acum chiuituri frumoase, versuri, șodenii ș. a., pentru care le și sîntem foarte mulțumitori, rugîndu-i ca și pe viitor să ne întindă mîna de ajutor, trimițîndu-ne tot ce știu.

Apoi a-și pune cineva numele în o gazetă, trebuie să știe iubiții noștri săteni că încă nu e lucru de batjocură, ci e lucru cinstit și trebuie să-și țină de fală cel-ce și el e în stare a se arăta în lume cu niște învățături, cu niște vorbe frumoase și mai cu seamă atunci când le spun cu gînd curat, fără de a-i plesni în minte, că va supăra pe cineva, precum i-s'a întîmplat *Bucurei* lui Ioan Fulea din Orlat.

Aceasta, din întîmplare, merge odată în o casă cinstită, unde mai sînt și alte femei, și stăpînul casei o roagă să-și spună câteva versuri, țipături, și altele ca să le trimită la gazetă. Dînsa spune câteva zeci de versuri și țipături, care-i vin mai curînd în minte fără a bănuși nici dînsa, nici alții, din cei de față că ce are să pățească pentru acest lucru, cu totul nevinovat.

După-ce s'au tipărit în gazeta noastră unele din ce ni-a trimis numita Bucura lui Ioan Fulea și i-s'a pus și numele dînsa în foaie, vine unul din oamenii de pricină și ca să vîre potcă în familie, cantă să afle nod în

papură și îl află lăfând vestea, că 'și-a bătut joc de bărbat și de rudele lui; ceea-ce știe Dumnezeu, că nici prin minte nu 'i-a umblat.

Aflăm dela oameni vrednici de credință, că Bucura, de care e vorba, s'a măritat numai în dulcele Crăciunului din acest an; că s'a măritat din dragoste, că trăește în cea mai bună înțelegere cu soțul seu, că se simte mulțumită de rudele care 'și-le-a căpătat prin bărbatul seu, că în adevăr familia lui Iacob Fulea este una din familiile cele mai cinstite din Orlat.

N'a avut dară pentru-ce să-și bată joc în „Foia Poporului“ de familia în care a intrat. „Foia Poporului“ nici nu e pentru treburi de acestea.

În urma celor zise până aici lăudăm din nou pe Bucura lui Ioan Fulea și sântem de părerea că bărbatul seu poate fi mândru că are o femeie atât de cuminte.

Ear' rușinea și ocară cadă asupra aceloră, care umblă după ele; ajungă-'i pe oamenii pricinei, că; »cine ce caută găsește«, și »celce sapă groapa altuia, cade el însuși în ea«.

CRONICĂ.

Hirotoniri. Cetim în „Unirea“ că *Vasilie Suciu, Benjamin Papiu și Aurel Drăgan* în 30 Martie au fost hirotoniți diaconi, ear' în 2 a l. c. preoți. *Vasilie Suciu* e numit administrator parochial în Benic, protop. Alba-Iulia; *Veniamin Papiu* administrator parochial în Șaroșul unguresc cu filia Băgaciu, protop. D.-S.-Mărtin, ear' *Aurel Drăgan* administrator parochial în Borza, protopopiatul Dergei.

Neuroloage. Publicăm cu multă întristare următorul anunț funebral despre moartea unui entusiast naționalist: Subscrișii pătrunși de cea mai profundă durere, aduc la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că preaiubitul lor: soț, tată, moș, frate, cumnat, rudenie, amic și cunoscut: *David P. Simon*, comerciant, după îndelungată suferință, împărtășit cu Sfintele Taine, a încetat din viață, astăzi, în Vinerea-mare, la 12 oare din zi, în vîrstă de 64 de ani ai vieții și 39 ai fericitei sale căsătorii; ceremonia înmormentării se va celebra Duminecă în ziua de Sfintele Paști, 9. Aprilie la 4 oare după amiază, după ritul gr.-oriental român; ear' rămășițele pămîntești ale scumpului răposat se vor așeza în cripta familiară dela mormîntii din deal. Fie-'i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată! Lipova, 7 Aprilie n. 1893. *Maria Simon* născută *Marinescu*, ca soție; *Iulia Simon* măritată *Dogee* ca fiică cu fiii sei: *Emil, Eugen, Cornelia, Mariți*, ca nepoți; *Stefan Simon*, ca frate; *Ecat. Simon* măritată *Ioanovici*, ca soră; *Dr. At. M. Marinescu* și familia, *Gregoriu Marienescu* și familia; *Vasiliu Marienescu*, *Sofia Marienescu* măritată *Oprean*, cu soțul ei *Valerie*, ca cumnați.

Ni-se mai serie din Lipova:

— În ziua întâiu de Paști am petrecut la cele vecinice pe *David Simon*, comerciant fruntaș, un Român plin de inimă, care prin hărnicia și sentimentele sale a fost fala Românilor de aici și jur. Așa înmormîntare rar s'a văzut la noi. În biserică protopopul *V. Hamseă* a ținut o vorbire, în care a arătat meritele neuitatului cetățean și brav Român. Decedatul a lăsat 1000 fl. pentru scopuri culturale (biserico-școlare), 200 fl. corului și 100 fl. casinei române. Fie-'i țărîna ușoară și numele neuitat.

Cutremur de pământ. În ziua de 27 Martie st. v. a. c. în comuna Buteni, com. Aradului, am fost amenințați de un cutremur de pământ ce s'a întemplat la oarele 3 d. a. și a durat cam 2 minute, ear' pământul îl simțai mergînd în direcțiune dela Apus spre Răsărit. În casă s'au văzut efectul acestui fenomen mai bine, clătindu-se toate mobilele, ear' altele oroloagele de părete a și stat. După spusele bătrînilor s'a mai întemplat asemenea cutremur pe acest teritor.

— Sâmbătă în ajunul Stelor Paști un puternic cutremur de pământ s'a simțit aproape pretutindenea în Ardeal și Țeara-Ungurească. Cutremurul s'a început cam pe la trei ciasuri după amiază și a ținut timp de mai multe secunde. Prin unele părți cutremurul a fost atât de grozav încât s'au surpat mai multe case și alte clădiri. Astfel în Orșova la mai multe case au căzut coșurile (hoarnele), în vreme-ce turnul bisericii era cât p'aci să se prăbușească. Mai puternic a fost cutremul în Satul-nou l. Caransebeș, unde a crepat zidul bisericii sârbesti și celei românești și s'au făcut și alte pagube. O întemplare de tot șoadă s'a petrecut în această localitate în vremea cutremurului. Când s'a început cutremurul, arîndașul satului se afla tocmai în pivniță, unde era ocupat — așa spune povestea — cu botezarea beeturilor pentru sârbători. Deodată buțile încep a se clătina nu alta, dar' par' c'ar fi fost chiar ucigă-'l crucea în ele. Cuprins de spaimă arîndașul a tulit-o la fugă de-'i scăpărau picioarele.

Frică mare. Se scrie din Criștior: În ziua de Paști, la liturgie, după prefacere, în biserică muierilor o cunună ce au cumpărat-o honvezii din Oradea-mare pe sicriul unui Român din Criștior, mort în 1848, care ca semn de aducere amînte fu atîrnată în biserică muierilor din nebagare de seamă a unei femei s'a apins. La mormînt biserica era luminată de o flacăra, care băga pe cei de față într'o groază mare. Muierile în loc să stîngă au început a plînge, a se văita, altele strigau după pruncuții lor. O învîlmășeală s'a făcut! Îndesueala era atât de mare, încât ușile, care erau închise din pricina vîntului friguros, numai târziu se putură deschide. Mulți scăparăm pe ferestri. În fine mulțumită străduinței notarului *Vas. Sarcadi* și a învățătorului *P. Bogdan* s'a putut stînge focul, ce era acum să se apuce de hainele muierilor și bărbatilor. După această întemplare ce ținū mai bine de un sfert de cias, sfînta liturgie s'a putut urma și sfîrși în pace. Spre norocire, afară de spaimă, alt rău nu s'a întemplat.

Petrecri. Studenții români dela gimnasiul din Brașov invită la »Petrecerea cu dans« ce o vor aranja Sâmbătă în 3 Aprilie st. v. în sale dela „Hotel Europa“. Începutul la 8 oare seara. Brașov, 26 Martie 1893. Comitetul arangiator. Întrarea de persoană 1 fl., pentru familie 3 fl. Biletele se pot procura pe baza acestei invitări la librăriile *N. I. Ciurcu* și *W. Hiemesch* și seara la cassar. Venitul curat e. destinat pentru scopuri școlare filantropice.

— Tinerimea meseriașilor români din Arad aranjază sub conducerea învățătorului *Nicolau Ștef* în Dumineca. Tomi, 4/16 Aprilie 1893, în sala „Vass“ *Nagy Lajos* o »Reprezentățiune teatrală împreunată cu joc«. Din venitul curat se vor ajutama învățăceii de meseriași lipsiți de mijloace. NB. Pe lîngă cântecele din piesă, se vor cânta mai multe cuartete frumoase. Se reprezintă pentru a

doua-ora piesa „Ruga dela Chisetău“, comedie populară într'un act cu cântece și joc, de *Iosif Vulcan*. *Persoanele*: *Ioan Ursuț*, plugar dl *Dimitrie Mihălescu*; *Raveca*, soția lui a doua, d-șoara *Florița Stoian*; *Paraschiva*, fiica lor, d-șoara *Rosa Cusman*; *Trăilă*, ficior holteiu, dl *Dimitrie Roman*; *Achim*, prietenul lui, dl *Paul Mina*; *Efta Marcu*, plugar, domnul *Francisc Rognean*; *Rusalina*, nevasta lui, domnișoara *Maria Bocșa*; *Costa Hirșu*, însurățel, dl *Iustin Olariu*; *Gruia*, cismar, dl *George Boitor*; *Șloim*, precupeț de tîrg, dl *Nicolae Haiduc*; *Lica*, plăieș, dl *Alexe Susan*; *Chira Crăciun*, cond. de cor * * * *Chinezul*, domnul *Ieroteiu Moț*; *Un covrigar*, dl *Nicolae Iosif*; *Un turtar*, dl *Ioan Surescu*; *Un ficior*, domnul *Radu Ursulescu*; *Alt ficior*, dl *Vasile Crețu*; *Un corist*, dl *Nicolae Marcovici*; *Un om din popor*, dl *George Martinovici*. *Alt om din popor*, dl *Constantin Susan*; *O nevastă*, d-na *Iuliana Ursulescu*; d-șoarele *Rosa Popovici*, *Agata Mihalescu*, *Rosa Covaci*, *Emilia Oprean*, *Maria Muntea* și *Cristina Roman* fete.

O ajunare de 50 de zile. *Alexandru Iacob* este numele unui postitor care zilele trecute a isprăvit în *Bergen* (Scandinavia) o ajunare de 50 de zile. În această vreme n'a mâncat nimic. În vremea acestei ajunări el a pierdut 16 chilogrami din greutatea sa. El cântăria 72½ chilogrami și acum nu mai cântărește decât 56½ chilgr. Numai în timpul celor 24 de ciasuri din urmă a pierdut 1 chilogram și 114. Dar' ceea-ce e mai șod e că el a crescut ca un lat de mână. Într'adevăr de câte-ori *Alexandru Iacob* nu mîncă nimic câteva zile, trupul lui se mărește, îndată-ce începe să mînce creșterea încetează. În timpul acestor 50 de zile de ajunare el a beut 88 litri și 750 de apă ordinară, 11 chilo și 720 de apă de *Vichy* și 2 chilo 280 de apă feruginoasă (cu fer) făcută cu ajutorul ruginirii ouălor. El fuma foarte multe țigări stropite cu camfor. Acest postitor zice că va încerca un post de 100 de zile, însă cu legătura să 'i-se îngădue ca să iee din când în când niște prafuri, descoperite de dînsul, și care zice el că hrănesc pe om ca și celelate mîncări.

Loc deschis.*)

Onorate Dle Redactor!

Vă rog să binevoiți a recomanda onoraților abonenți care au de cuget a edifica case, școale și biserici să se adreseze la **Ilie Vintilă**, măiestru în comuna *Murș-Rimetea*, p. u. *Murș-Oșorhei* (Țirgul-Murșului).

Ca exemplu aduc aici în scurt unele lucruri duse la îndeplinire; precum edificarea școlii de stat în comuna *Cenasiru*, care a fost primită din partea unei comisiuni și inginer, și mai multe edificii la săteni în jurul *Oșorheiului* în *Murș-Sâncraiu*, *Orșul-de-Câmpie* la dl *Alexandru Socol*, proprietar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderes.

Posta redacției.

Dlui Pavel Silaghi, Filul-mare. Nu avem nici o știre despre scrisoarea d-tale.

Dnei V. A. în Galați (Făgăraș). Îndată-ce vă fi loc! Rugăm puțină răbdare.

Unui econom, în Fădani. Nu se poate. Plîngerii de felul acesta trebuie adresate întâiu celor în drept: comitetului școlar, sinodului ș. c. l.

Dlui Ștef. I. Brebeni. Cea dintăiu nu, a doua și a treia se va publica.

Dlui N. Hanu. Se va publica.

ECONOMUL

redactat de D. COMSA.

Călinarul economic.

Aprilie (Prier).

Acasă și în grădină. De este să dobândești cucuruz (păpușoiu, mălaiu, porumb) a avea frumos, alege de prăsilă tului cât mai groși și lungi, înzestrați dela coadă până tocmăi la vîrf cu boane (boabe) foarte mari, grele și îndeplin dezvoltate. Nu folosi la sîmînat cucuruz mai vechiu de doi ani, nici cucuruz pe care l-ai fi cumpărat sfîrmit gata.

Ține grajdul și eselele totdeauna în curățenie, țesală și perie vitele zi de zi, și neavînd paie sau tîrnomeată, așterne ogrinji sau pleavă, frunze uscate sau cetină de brad, scoartă dela pelari sau tîrițe de lemn.

Înlocuește stîlpii putreziți prin alții mai buni, proptește pe care s'ar fi strîmbat, direge pălanul (pălantul, stoborul, ulucii) și astupă spîrturile gardului. Retează gardul viu și înlocuește golurile prin acați tineri, păducei, măceși (măcieși, rugi, trandafiri sîlbatici), porumbei sau alte tufe spinoase. Direge părății stricați și mai ales coperișele stricate ale clădirilor. Apără de umezeală clădirile de zid prin scocuri de blech (blech, tinichea) sau și de lemn, care se mijlocească abaterea apei de ploaie și de zăpadă.

De este să scapi de mocirlă grețoasă și de scormonituri, întocmește pe seama rîmătorilor un ocol pardosit cu cărămidă și ciment.

Din nou îți dăm sfatul: Strînge cuiburile de omide toate-toate, îndepărtează scoartă moartă de pe trunchiuri și curăță crengile uscate și de prisos. Sădește pădureții aduși din pădure sau de aiurea și-i lasă să prindă putere în curs de un an, amănînd altoirea lor până în primăvara ce urmează. Altoește seara sau dimineața pe răcoare sau pe când cerul este înourat, ear' nu în arșița soarelui sau pe vînt. Cu privilegiul cumpărării altoilor nu uita a știrici, unde au fost prășiți și nu culege eac'așa ce și-se imbie, ci dă întăietate altoilor trainici, sănătoși și de obârșie din grădini, care seamănă cu aceea, unde voești a-i sădi, mai ales în felul pămîntului și mersul

lîngă că lucrul merge anevoie. Sapă viia pe dată ce pămîntul a început să se imburue-nească. Alege de prăsilă soiuri a avea de frunte, trainice și bogate în roade. Îngrașe cu gunoiu putred și scormonește pămîntul dintre pomii aflători în viie, mai ales dintre pomii tineri.

Nu amîna sîmînatul cucuruzului până într'un tîrziu, dimpotrivă amîna sîmînatul simburilor de bostani (lubenițe, dovleci, curcubete) până la începutul lui Maiu. Dacă ai cu ce, îngrașe din greu pămîntul, în care sameni cucuruz. Întrupează gunoiul de cal atît de uscat și ferbinte pămînturilor reci și cleioase, ear' gunoiul rece de boi, vaci și rîmători pămîntului cald și pufăios.

Nu uita să risipi mușinoaele din fînațe (livezi, rîturi), cum și tufăriile, mărécinii, pe-trile și a. m. d.

Reuniunea agricolă română din Sibiiu.

V.

Între isbînzile făptuite prin Reuniune se numără și „*Tovărășiile agricole*“, care vrednice sînt de o mai deaproape lămurire.

Grea și obositoare este munca câmpului la noi. În adevăr, cât de chinuți nu sînt țeranii noștri cu vitele de lucru cu tot, cîntă trudă, cîte sudori și opin-tiri până să se vadă stăpâni pe roadele muncii lor! Și răsplată este, că cei mai mulți abia pot agonisi cu ce se întimpine trebuințele mai neapărate de azi pe mâne. Dar' nu e mirare; căci în vieața practică a țeranilor noștri nu a străbătut până astăzi aproape nici una din descoperirile timpului mai nou, descoperiri menite a în-zeci puterea brațelor și a scăpa pe econom din cătușele robiei de odinioară. Neavînd unde nici cine să-i fi luminat, ei au mers și merg pe calea obiceiurilor ru-ginite. Ei țin morțiș la apucăturile eco-nomice erezite din moși-strămoși și duc greul vieții în sbuciumări nesfîrșite și gîfăind și ei și vitele lor sub povara uneltelor și întocmirilor adese neghioabe, greoaie și nespornice. Fie din neprice-pere sau trîndăvie, fie din pricina sără-ciei, au ajuns să înlocuească prin unelte și mașini

Pe lîngă că merge anevoie și numai pe timp liniștit, sîmînatul așa cum se face la noi e din seamă afară păgubitor și îm-preunat cu multe scăderi. Acel care seamănă cu mîna, ori-cît de meșter ar fi, nu poate împrăștia grăunțele la aceeași îndepărtare și cu atît mai puțin la o adîncime deopotrivă. Din grăunțe astfel sîmînate căpătăm firește holde, care nici vorbă să fie deopotrivă în privirea desi-mei și înălțimei. O scădere mult mai păgu-bitoare este risipa ce se face în grăunțe, eată cum: prin aceea, că se seamănă între brezdele proaspete, pe alocurea și înainte de a fi arat, peste jumătate din grăunțe ajung a fi îngropate prea adînc. Asemenea grăunțe incolțesc și ele, însă colțul lor se înădușește și pier.

Pentru de a întimpina scăderile atîrse și multe altele, economii din țerile lumi-nate, după cercări și opintiri fel și fel, au încirpat o mașină de sîmînat, care întrunește toate cerințele dorite. Este vorba de mașina, care împarte și totodată îngroapă grăunțele, de ori-ce soi, în șiruri oable și întocmai la aceeași adîncime și depărtare, potrivit cu soiul grăunțelor. Urmarea acestei potriviri desevîrșite este, că grăunțele rêsar toate-toate și în același timp, că plantele cresc și se înalță deo-dată și că deodată ajung la creștere, fără a se jigni împrumutat, după-cum se tîmplă la sîmînatul cu mîna. urmare este că, cu ajutorul mașinii, cruța peste jumătate din grăunțele toate la sîmînatul cu mîna. A țeranii noștri seamănă pe 1 juger (= 1600 stînjini pătrați) vre-o (= 2 hectol. = 10 măsuri sau ferde de grâu, sîcară sau orz, în vre. mașina amintită nu trebuie decît litre (= 4 ferdele) cel mult. Cu mașina putem sîmîna pe zi 6 jugere de pămînt, cruțînd astfel peste 7 hectolitre de grăunțe. Destul că în cele dintăiu 25 zile de lucru sîmînta ce se cruță ajunge cu prisos întru a rescumpăra mașina de sîmînat. Dintre celelalte foloase atingem în treacăt: cucuruzul sîmînat cu mașina în șiruri oable poate fi săpat prin unelte trase de vite, cruțînd astfel mult timp

având de urmare rănirea și odrăslirea cu îmbelșugarea, tulpinilor erboase.

A patra și cea din urmă pildă.

De câte ori nu întâlnim la noi arături și fenațe pătimind de umezeală. Și tocmai aceste pământuri ar fi de altcum foarte mănoase. Prin scurgerea apei de prisos, ele s'ar îmbunătăți de minune. Șanțurile adânci ce se fac pe alocurea, mai ales în fenațele mocirloase, au scăderea, că cer muncă și spese din greu, că se surpă ușor și trebuie curățite aproape an de an, că împedecă umblarea cu carul, că apa se scurge anevoie și uneori se potighește și a. m. d. Neasemănat mai potrivit, chiar și decât șanțurile acoperite, este „drenagiul“, o întocmire din scocuri de lut care, îngropate în regulă, mijlocesc înghițirea și abaterea umezelei decum nu s'ar pute închipui mai bine.

Ah mai avè să vorbim de nouele uscătoare de poame, de topitoarele de cânepă atât de minunate, de plugurile de oțel atât de trainice și c. l., pe scurt, am pute înșira multe alte pilde, dar' ne oprim punând întrebarea: cine poartă vina, că țeranii noștri nu se apucă să înlocuească și ei brațele scumpe și uneltele ticăloase prin nouele mașini și întocmiri, atât de spornice și practice? — Negreșit că mai ales răcia.

În adevăr, sânt la noi destui țerani, prețul foloasele mașinilor și prea și-ar cumpăra tăvala de spart și mașina de sămănat și grapa și plugul de oțel cu 2 cormane uscătoare de poame cum și vite les și semințe mai bune și a. nsă n'au mijloace bănești de ajuns ata moșie ca să aibă unde folosi le. De un timp încoace, nu-i vorbă, aporesc și la noi plugurile de fer, uneltele de săpat și de sfirmit și chiar mașinile de treerat, de curățit grăunțele, de tăiat nutrețul și c. l. Când însă e vorba de mașini și întocmiri, care costă sute de florini, ei se dau înapoi. Dar' cine să și cumpere d. p. o mașină de sămănat cu peste 300 fl. pentru d'al de 4—5 jugere, câte samână pe an! Cu chipul acesta, mulți țerani s'ar calici, pe

Eată ce a îndemnat pe Reuniune să pășească însași la mijloc și să stăruie cu tot înadinsul pentru înființarea „Tovărășiilor agricole“. În scopul de a înlesni înființarea și a preîntimpina neînțelegerile între fiitorii tovarăși, comitetul Reuniunii a pregătit tipăriturile de așa, încât țeranii să nu aibă decât să le iscălească. Vorba este de așa numitele „Statute“, în care se spune respicat, cum și cine are să poarte cărma Tovărășiei, care ce îndatoriri și drepturi are, care în ce împrejurări poate să între în tovărășie sau să repășească, prin cine să se păstreze mașinile și care când le poate folosi, cine să hotărască de cumva s'ar ivi neînțelegeri, care când și cât are să plătească, ce are să se întempe cu averea de cumva Tovărășia s'ar desființa și a. m. d. Pe scurt „Statutele“ regulează trebile Tovărășiilor din fir în pâr.

Purcederea însași este, pe scurt vorbind, următoarea. La stăruința cărmacilor Reuniunii, fruntașii cutărei comune se întrunesc și se sfătuiesc împreună. Acei care s'au învoit, iscălesc Statutele, plătind „taxa fundamentală“ de câte 10 fl. și alegând un fel de comitet numit „direcțiune“ în frunte cu un president, un vice-president cum și un inspector de mașini. După înființarea Tovărășiei, Statutele iscălite se înaintează tribunalului spre întărire, fiindcă așa cere legea comercială.

Statutele s'au tipărit în limba românească și ungurească pe spesele Reuniunii la anul 1890, apoi s'au împărțit între membrii acesteia, firește în cinste. De atunci încoace, comitetul Reuniunii mereu și cu întetire a stăruit pentru înființarea de Tovărășii agricole, deocamdată între fruntașii din comunele mai mari. Din suma de 150 fl., dăruiți de comitatul Sibiului la cererea comitetului nostru, acesta a cumpărat pe seama Tovărășiilor de înființat trei pluguri „universale“ (sistem Sack), patru grape și un oblu de fenaț, o trupa de plug, o mașină de tăiat paie alta de tăiat napi. După vărășiile au înapoi care Reu:

Seliște și alta în Lančrâm. În anul 1891 s'a înființat a treia Tovărășie în Sebeșul-săsesc. Într'acea s'au strîns taxele și s'au cumpărat chiar și mașini pentru a patra Tovărășie în Rășinari, însă membrii acestei Tovărășii nici până astăzi n'au putut fi întruniți spre a duce lucrul în deplinire. Urmarea a fost, că ajutorul de vre-o 150 fl. ce se cuvenia Tovărășiei din Rășinari, a trecut și trece în mâna — Sașilor. A cui e vina?!

Celelalte trei Tovărășii se luptă și ele cu greutatele începutului. Avem însă cea mai bună nădejde, că în curând vor lua avântul dorit.

Până a nu încheia rindurile asupra Tovărășiilor agricole, sfătuim pe cărturarii din comitatul Sibiului cum și de aiurea să lucre cu toată stăruința pentru înființarea de Tovărășii agricole cât mai numeroase, în folosul și spre binele neamului românesc. Înadins zicem și de aiurea; căci Tovărășii agricole se pot înființa pretutindenea. Acei care ar dori Statute și lămuriri mai deaproape, n'au decât să se adreseze la comitetul Reuniunii agricole române în Sibiu.

D. Comșa.

Filoxera.

II.

Minunat este felul cum ea se sporește și răspândește. Pentru o mai înlesnicioasă înțelegere să ne reamintim cele ce cu toții am văzut și știm despre sporirea fluturilor și a gândacilor de Maiu, rudenii ale păduchilor de frunză, deși ceva mai îndepărtate. După-ce prin bărbătușii de fluture s'au plodit femeiușile, acestea își ouă ouele pe frunzele sau pe tulpina plantelor și, după câtăva vreme, es din ele omidele, care, având înfățișarea unui verme, însă au picioare, se hrănesc cu frunze, ear' mai încolo se preschimbă în păpuși (chrisalide) nemișcăcioase. și es earăși fluturii

Eată ce descoperiri minunate au mai făcut în anii din urmă oameni învățați, care ani de-arîndul și cu neobosită stăruință s'au îndeletnicit cu cercetări mai deaproape asupra vieții filoxerei.

Stricăciunea cea mare o face filoxera când ea păduche de rădăcină trăește pe rădăcinile viței de vie. În această stare, gângania înzestrată cu un puternic cioc înțepător și sugător, cu care sugă sucul din rădăcini, stă, fiind lipsită de aripi, neclintită la un loc și numai după ce a supt tot sucul, ce l-a putut afla, se mută pe altă rădăcină, unde poftorește același lucru. Neafându-se nici când bărbătuși printre acești păduchi de rădăcină, ei se privesc drept femeiuși-fecioare, care fără a fi plodite *fată* niște pui de formă mai lunguiață, cu picioare mai lungi, mai sprinteni și nearipați, care asemenea mamelor lor își sug hrana din rădăcinile tinere. După-ce din pricina hranei îmbelșugate au crescut repede, își lapădă de vre-o câteva ori pelea, ce li-s'a făcut prea strîmtă, capătă pe spate niște începuturi de aripi și, înainte de a-și lăpăda pentru cea din urmă oară pelea, es din pământ preschimbându-se, fără a se face nemișcăciosi ca păpușile fluturilor, deadreptul în câte un păduche *cu aripi*, mari, străvezecioase, dar' cu cioc înțepător slab și scurt.

Fiind și aceste ființe earăși tot numai femeiuși de acelea, care n'au trebuință să fie plodite, ele slujesc, pe lîngă înmulțirea neamului, mai ales *imprăștierea* lui. Sburând înșiși pe alte vițe din apropiere, sau duse de vînturi pe alt hotar adese foarte îndepărtat, acest nou fel de femeiușe-fecioare ouă în dosul frunzelor viței 2—4 ouă galbul, cilindrice, unele mai mărișoare, altele mai micuțe. Din ele es după câteva zile un nou fel de pui, toți *nearipați*, din care cei eșiți din ouăle mai mari sînt *bărbătuși*, ear' cei eșiți din cele mai mici sînt *femeiuși*. Nemarea lor nefiind să se mai hrănească

ori, ci numai să facă *prăsilă*, care

din pământ ele se urcă pe frunze, își fac culcuș în niște gogoșe beșicoase, în dosul frunzelor, bună-oară cum sînt cele de pe frunzele arțarilor și fată apoi pui galbuli fără aripi, dar' cu cioc înțepător puternic, care se scoboară în pământ la rădăcini, pentru-ca să înceapă, ca păduchi de rădăcină, earăși șirul dezvoltării, despre care am vorbit.

Din cele zise asupra sporirii și asupra traiului filoxerei, cetitorii vor cam pute ghici, prin ce poate ea să facă stricăciune, dar' nu vor fi prea dumeriți, cum aceste ființe atât de mici, încât abia le putem vedea și pentru a căror cunoaștere mai deaproape trebuie să luăm în ajutor microscopul, sau măcar o lupă (așa se numesc un fel de ochiene, care ne fac cu puțință ca lucrurile cele mai mici să le vedem de 20,100.400 și de mai multe-ori mai mari de cum sînt aievea), prin înțepăturile lor și prin puținul suc, ce fiecare-l va sugă din viță, în adevăr să pricinuească pagubele, care se urcă la sute de milioane pe an?

Să ne lămurim deci puțin și asupra lucrului acestuia.

Prăsila de femeiuși și de bărbătuși nearipați, întocmai ca și femeiușile-fecioare aripate de vara, avînd numai cioc înțepător scurt și slab, prin împunsături și prin sugerea sucurilor nu poate face, precum nici nu face vițelor vre-o stricăciune vrednică de luat în seamă. Totuși însă aceste ființe sînt foarte primejdioase, fiindcă cele dintâi *prin ouăle lor de iarnă reînnoesc întotdeauna neamul în primăvara anului viitor*, ear' cele de al doilea, pentru-că sburînd sau mîinate fiind de vînturi, *pot ajunge în tinuturi foarte îndepărtate de viaa atacată și prin ouăle lor să molipsească vii tot mai multe și mai multe*. Și molipsirea viei, nu o putem cunoaște îndată-ce se face, pentru-că cine e în stare din miile de vițe ale moșiei sale să afle pe aceea, pe care mica femeiușe aripată și-a ouat ouăle? Abia în al doilea sau al treilea an cunoaștem, că mai puține sau mai multe vițe de vie sînt atacate și atunci „și-a luat Dzeu răpedeca răspîndirea” a hoalei,

Prăsirea de hrean uriaș.

În „Foaia Ilustrată” din anul 1891 am fost vorbit despre cum s'ar putea prăsi hrean (hirean) de o grosime neobicită. Eată ce am fost zis:

Primăvara, pe dată-ce pământul s'a sbicit binișor, pregătim din rădăcini un fel de sade, vre-o 40 cm. lungi și 2—3 cm. groase, care apoi se curăță de rugină și se pleșugesc de toate rădăcinile afoase așa, că le frecăm bărbătește cu un petec de postav.

Pământul să fie cât mai gras din firea sa; de unde nu, se va îngrășa cu mult gunoiu putred sau și mai bine cu compost țerinos. Este neapărat ca pământul să se fi săpat adînc cu hârlețul (arșeul) încă de toamna. În ajunul pregătirii sadelor se sapă din nou, se greblează și se împarte în straturi de 1 m. lățime. Pe mijlocul fiecărui strat se întinde o sfoară, lîngă care se îngroapă satele, $\frac{1}{2}$ m. una de alta, în poziție aproape orizontală și la adîncime de 6 cm. cel mult. Expuse astfel înrîririi depline a căldurii solare, satele se prind și înaintează mult mai în grabă decît în poziție dreaptă.

Peste vară pământul se scormonește în 3—4 rînduri, se curăță de toate buruienile și, cerînd trebuința, se udă cu apă stătută, firește nu în arșița soarelui, ci seara sau dimineața pe recoare. A rupe foile nu este iertat. Recolta se face în primăvara ce urmează.

Pentru a dobîndi rădăcini de o grosime în adevăr uriașe, amînăm rădăcinile un an sau doi. În anul al doilea și al treilea, prin Iulie, rădăcinile lesc de pământ cu îngrijire, se curăță de crengile laterale mai groase fără a se mișca, apoi se așează pământul earăși la loc.

Cultivat fiind în pământ cam sterp, hreanul capătă un gust amar și rămîne slăbuț, ear' în pământ îngrășat cu gunoi proaspăt, rădăcinile se petează și adese creapă.

Apă de spălat pîrul.

O bună apă pentru spălarea capului și creșterea pîrului este următoarea: 50 grame scoartă de „quinquină” tăiată în

Păstrarea șuncilor afumate.

Adeese se întemplă, că șuncile sau alte cărnuri afumate se strică în parte sau cu totul. Drept mijloc sigur se recomandă pachetarea cărnurilor afumate în hârtie de pergament, care a fost stat timp de 1 oră în oțet ferbinte. Cărnurile astfel împachetate se așază într'o lădiță printre multă cenuse. Lădița trebuie ținută închisă. Deasemenea se pot păstra cărnații afumați.

Curățirea obiectelor feștite cu vâpșeală de ulei.

Asemenea obiecte, fie albe sau altcum vâpșite, se pot curăți cu înlesnire prin pelerarea cu apă caldă de ploaie în amestec puțin țipirig (țiperig, salmiac). Dacă obiectele feștite cu vâpșeală de ulei (uleiu, oloiu) sau așezat praf, fum și funine sau dacă vâpșeala s'a întunecat și îngălbinat de vechime, mai adaugem și puțin săpun curgăcios.

Improspătarea untului râncezit.

Untul, care s'ar fi râncezit, s'ar putea reimprospăta așa, că se spală și se taie în fășioare subțiri, apoi se pune într'un curat de lut, în care se amestecă cu lapte proaspăt și se bate cu o linie lemn. După scurgerea laptelui, untul rămâne proaspăt ca-și-când s'ar fi regătit de curând.

Cercarea spirtului.

Pentru de a știrici, dacă și încât spirt este curat, purcedem în chipul următor: Pe o fașie curată de hârtie albă se picături, firește deschilin. Cel mai bun va fi spirtul, care după-ce s'a svintat, nu lasă nici o urmă pe hârtie. Untul de soiu prost lasă pe hârtie un fel de pete gălbini unsuroase.

Mijloc de a improspăta florile veștede.

Florile ținute în apă rece după douăzeci-și-patru de oare de regulă se veștezesc. Voind să împedecăm stricarea florilor prin veștețire, mijlocul cel mai potrivit e apa caldă. Dacă florile veștede le punem cu coada lor în apă ferbinte și le lăsăm să stea

trebuie aminat până la 20 Martie, în Sâmbata Floriilor, când trimisul *D. Comșa* însoțit de dnl *Dr. Barcianu* și *J. Russu Șirianul* a călătorit la fața locului. Timpul schimbăcios și alte împrejurări neprevăzute au fost de vină, că locuitorii din Tilișca au fost surprinși fără veste. Și fiindcă locuitorii în foarte mare parte erau duși pe la tîrlele lor cu oi, nu s'au înfățișat decât un număr mic de oameni în frunte cu preotul local, membrii primăriei, învățătorii și alți cărturari din Tilișca. Când cu săditul pomilor dăruiți, în grădinile membrilor, toți cei de față au urmărit cu cel mai viu interes mersul lucrului, ascultând povețele date, cerând deslușiri fel și fel și punând numeroase întrebări, mai ales în ce privește prăsirea pomșorilor, pregătirea rășinei de altoit, altoirea însași, retezarea altoilor, așezarea parilor, stîrpirea omidelor, răritul crengilor, alegerea soiurilor și a. m. d. Trimisul amintit a arătat multe din aceste lucrări aievea, apoi a pus pe cei de față să cerce și dînșii asemenea. Lucrul a dăinuit până seara târziu.

Grădină pentru viță americană în Apoldul românesc.

Pentru a preveni timpina din vreme primejdia filoxerei în comitatul Sibiiului, care până acum este nemolipsit, „*Reuniunea agricolă română*“ din Sibiu a hotărît să înființeze în comuna amintită o grădină de viță americană. Joi în 25 Martie a. c., dl *Eugen Brote*, presidentul Reuniunii, a petrecut în numita comună pentru a statori în conțelegre cu fruntașii amănuntele de lipsă. Direcțiunea școalei economice comitatense de aici, cu plăcere împărtășim, a dărui pe seama grădinei de înființat 225 de vițe tinere americane, felurite soiuri alese, cum și 2 mănunchiuri de răchită de împletit.

Starea sēmănăturilor în țeara noastră. Asupra stării sēmănăturilor în Ungaria în timpul dela 7 până la 19 Martie cāl. v. se dă următoarea dare de samă:

Aproape prin toate părțile au băntuit geruri, ninsori și crivături răci, care au pricinuit mari stricăciuni în sēmănături. În urma aceasta sēmănăturile în loc se întrămeze au dat înapoi. După împrejurări, grăul a suferit paguba cea mai puțină, în vreme-ce sēcara a fost mai rău stricată. Starea sēmănăturilor pe când scriem acestea, se poate numi în toată țeara numai mijlocie. Rapița stă foarte slab. În Țeara-Ungurească pe pustă lucrul câmpului, aratul și sēmănatul, sînt pe sfîrșite, pe cînd prin părțile de Mează-Neaștăle Țării-Ungurești și în

Regularea Oltului. Ministerul unguresc, așa spune gazeta „*Pester Lloyd*“, are de gînd să pregătească cele de lipsă pentru regularea Oltului, în scopul umblării cu corăbiile și plutele între Dunăre și Ardealul de Mează-Zi. La propunerea adresată ministerului român din București a sosit răspunsul, că România nu poate intra la învoeli deocamdată, spesele ce-i vor cășuna noiele căi ferate în spre monarchia noastră fiind și așa mari.

Convenție comercială între Austro-Ungaria și România.

Gazetele din Viena, Budapesta și București aduc știrea, că s'ar plănui încheierea unei convenții comerciale între țerile amintite. Se spune de altă parte, că în ministerul unguresc s'ar fi luat și hotărîri în ale convenției amintite. Aceste știri ne îmbucură, avem însă temerea că, precum altedați, așa și acum, boerii ungurești vor cerca să zădărnicească convenția în fașie, de dragul bucatelor și vitelor prășite la moșile lor și în paguba foarte simțită a Românilor învecinați cu România.

Mersul timpului în România.

Ziarul „*Timpul*“ din București, în numărul seu din 27 Martie zice: „De astă noapte ninge și viscolește în unele localități ale țerii. La Giurgiu și la Ocnele-Mari a căzut zăpadă.

O furtună mare s'a deslăntuit dela Fețești la Cernavoda, ea a fost atât de puternică, încât a împedecat expedițiunea postală.

Valurile Dunării sînt foarte amenințătoare“.

Sēmănăturile în România. Se vestește din București: după știrile sosite la ministerul domeniilor, starea sēmănăturilor este bună în toată țeara, afară de ținuturile de lîngă Prut, unde lasă de dorit.

Moșile model în România. Cetim în „*Curierul Financiar*“: Senatul a votat creditul de 6,900.000 franci, votat de cameră pentru înființarea de ferme (moșii) model, de ateliere de lucru la școalele de meserii, pentru construirea de școale silvice, de pivnițe model, pentru clădirea școalei de silvicultură și a palatului domeniilor.

Cu această ocaziune „*Constituționalul*“ spune că în luna lui Aprilie se va începe clădirea celor trei ferme model. Localități unde se vor clădi aceste ferme, sînt

Tirgarile din săptămâna viitoare.

Luni, 5 Aprilie: Hodoş.
Marţi, 6 Aprilie: Săcădate.
Joi, 8 Aprilie: Buza, Draşeu.

Preţul mărfurilor.

Piaţa din Sibiu. Dela 2 Aprilie v. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 5.10 până 5.70, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.20 până 4.80, săcară 70 până 74 chilo fl. 3.10 până 3.50, orz 62 până 66 chilo fl. 2.90 până 3.20, ovės 42 până 48 chilo fl. 2.— până 2.40 cucuruz 70 până 74 chilo fl. 2.90 până 3.10, mălaiu 78 până 82 chilo fl. 3.50 până 4.—, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.40 până 1.60, sămēnţă de cânepă 49 până 60 chilo fl. 5.— până 6.—, mazēre 76 până 80 chilo fl. 4.— până 4.50, linte 78 până 82 chilo fl. 7.50 până 8.50, fasole 76 până 80 chilo fl. 3.50 până 4.—, de pāsāt grāu 100 chilo fl. 15.60 până 15.80, făină nr. 1 fl. 15.20, făină nr. 3 fl. 13.80, făină nr. 5 fl. 10.80, slāninā 100 chilo fl. 52.— până 54.—, unsoare de porc fl. 58.— până 60, sēu brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—, sēu de lumini fl. 33.— până fl. 34.—, lumini turnate de sēu fl. 38.— până fl. 40.—, sāpun fl. 20 până 30.—, fēu 100 chilo fl. 1.40 până 1.70, cânepă fl. 32.— până 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 8.25 până 8.70, spirt p. 100 L.%, 52 până 54 cr., carnea de vită chilo 48 cr. până 62, carnea de viţel 45 până 60 cr., carnea de porc 44 până 46 cr., carnea de berbec — până — cr., ouş 10 cu 18 până 20 cr.

Piaţa din Mediaş, 2 Aprilie v. Grâu frumos hectolitru fl. 5.— până fl. 5.50, grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.40, săcară fl. 3.30 până fl. 3.50, cucuruz fl. 2.60 până fl. 2.80, ovės fl. 1.90 până fl. 2.— orz fl. — până —, sămēnţă de cânepă fl. 5.50 până fl. 6.—, sămēnţă de in fl. — până fl. —, fasole fl. 3.25 până fl. 3.50, mazēre fl. 5.— până fl. 5.50, linte fl. — până fl. —, cartofi fl. 1.50 până fl. 2.— mălaiu fl. — până fl. —, sēu brut 100 chilo fl. 20.— până fl. 24.—, luminări turnate de sēu fl. 36.— până fl. 40, unsoare de porc fl. 60 până 62, slāninā fl. 44.— până fl. 48, cânepa fl. 30.— până fl. 33.—, fēu fl. 1.80 până fl. 2.—, sāpun 100 buc. fl. 20 până fl. 30.—, spirt pro hectolitru fl. 55.— până fl. 57.—, carne de vită chilo 44 până 48 cr., carne de viţel 40 cr. până 48 cr., carne de porc cr. 44 până —, carnea de miel fl. 1.— până 2.—, ouş 6 cu 10 cr.

Piaţa din Făgăraş, 2 Aprilie v. Grâu hectolitru fl. 5.20 până 5.60; grâu mestecat fl. 4.40 până 4.80 săcară fl. 3.— până fl. 3.40; orz fl. 2.90 până fl. 3.20; ovės fl. 1.60 până fl. 1.80; cucuruz fl. 2.60 până fl. 3.—; mazēre fl. 6.— până 7fl. — fasole fl. 3.— până fl. 4.—; linte fl. 8.— până fl. 9.—; sămēnţă de cânepă fl. 4.— până fl. 6.— sămēnţa de in fl. 8 — 9.—; cartofi fl. 1 până 1.20; mălaiu fl. 7.— până fl. 8.50; sēu brut 100 chilogrami fl. 22.— până fl. 24.—; lumini de sēu turnate fl. 41.— până fl. 43, unsoare de porc 100 chl fl. 62.— până fl. 64.—; slāninā 100 chilo fl. 50 până fl. 56.—; sāpun 100 buc. fl. 30.— fl. 35.—; cânepă fl. 30.— până fl. 35.—; fēu fl. 1.60 până fl. 1.80 carne de vită chilo 48 cr.; carnea de viţel 40 până — cr.; carnea de porc 40.— până —; carnea de berbec 1.60 până 2.80; ouş 6 cu 10 cr.

Piaţa din Blaj. Dela 11 Aprilie v. Grâu, hect fl. 4.— până 4.50, grâu mestecat fl. 3.50 până 4.—, săcară fl. 3.— până 3.25, ovės fl. 2.25 până 2.70, cucuruz fl. 2.75 până —, alac fl. 2.— până —, cartofi fl. 1.50 până 2.—, sămēnţă de cânepă fl. —

până — fasole fl. — până —, carne de vită chilo 48 până — cr., carne de viţel — până — cr., carnea de porc 48 până — cr., carne de berbec 26 până — cr., 14 ouş cu 20 până — cr.

Piaţa din Braşov, 2 Aprilie v. Grâu frumos hect. fl. 5.90, de mijloc fl. 5.70, mai slab fl. 5.—, grâu mestecat fl. 4.40, săcară frumoasă fl. 3.50, de mijloc 3.30 fl., mai slab —, orz frumos fl. 3.20, de mijloc 3.—, ovės frumos fl. 1.90, de mijloc —, cucuruz fl. 3.—, mălaiu fl. 3.40, mazēre fl. 6.—, linte fl. 12.— fasole fl. 3.50, sămēnţă de in fl. 10.—, sēm. de cânepă fl. 4.—, cartofi fl. 90.—, carne de vită p. chilo 46—53 cr., carne de porc 48 cr., carne de berbec — cr.

Tirgul de săptămână din Cluj. Tirgul din săptămâna aceasta a fost cam slab cercetat, de aceea şi preţurile bucatelor şi ale mărfurilor au rămas neschimbate. Preţurile bucatelor au fost următoarele: Grâu, o maje metrică 6 fl. până 7 fl., săcară o maje metrică 5 fl. până 5 fl. 30 cr., ovės o maje metrică 4 fl. 30 cr. până 4 fl. 60 cr., orz o maje metrică 4 fl. până 4 fl. 50 cr. La alte mărfuri: Un car de lemne de foc 2 fl. până 5 fl. 50 cr., un car de fēn 3 fl. până 7 fl., un car de rogoz 2 fl. până 4 fl., o păreche de găini 1 fl. până 1 fl. 60 cr., o păreche de găşte 2 fl. 10 cr. până 3 fl. 80 cr., 10 ouş 20 cr., un chilo de carne de vită 56 cr., un chilo de carne de porc 48 cr., un chilo de slāninā albă 60 cr., un chilo de slāninā afumată 64 cr., un chilo de slāninā papricată 64 cr., 1 litru de unsoare 64 cr., 1 ferdelă de cartofi 45 cr., 1 ferdelă de mere 48 cr. Preţul făinii: Făină nr. 0, o maje metrică 15 fl., nr. 1 14 fl. 20 cr., nr. 2 13 fl. 50 cr., nr. 3 13 fl., nr. 4 12 fl. 30 cr., nr. 5 11 fl. 80 cr., nr. 6 10 fl. 50 cr., nr. 7 8 fl. 30 cr., nr. 8 6 fl.

Tirgul de porci şi de vite din Cluj. Tirgul de porci şi de vite din săptămâna aceasta a fost bine cercetat. S'au vëndut 217 porci şi 176 capete de vite. Afară de aceea 37 oi şi 9 cai. Cu totul laolaltă 439.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 25 Martie v.: s'au notat: ungureşti bētrāni grei 50.— cr. până 51.— cr., de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., ungureşti grei tineri 54.— cr. până 55.— cr., de mijloc 53.1/2, cr. până 54.— cr., uşori 50.— cr. până 52.— cr., marfă ţerāneascā grea 50.— cr. până 51.— cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., uşoară 49.— cr. până 50.— cr., romāneşti, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito uşori — cr. până — cr., transito sērbēşti grei 50.— cr. până 51.— cr., transito de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., transito uşori 49.— cr. până 50.— cr.

Cursul pieţii din Sibiu.

Din 2 Aprilie st. v. 1893.

Hārtie-monetă romānă . . .	Cump.	9.46	Vēnz.	9.56
Lire turceşti	"	10.75	"	10.85
Imperiali	"	9.80	"	9.85
Ruble ruseşti	"	1.25	"	1.27

LOTERIE.

Tragera din 9 Aprilie n.
Timişoara: 72 7 49 6 8
Viena: 57 86 33 27 68
Tragera din 12 Aprilie n.
Brinn: 27 69 43 83 51

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Dela 2 Aprilie v. 1893.

Sēminţe	Calitatea per Hect.	Preţul socotit d. 100 chigr.	
		dela	până
Grāu vechiu	75	7.55	7.65
Grāu dela Tisa	75	7.70	7.80
Grāu de Pesta	75	7.65	7.75
Grāu de Alba-regalā	75	7.65	7.75
Grāu de Bācska	75	7.70	7.80
Grāu unguresc de nord	75	—	—
Sēcārā	70-72	6.85	6.50
Orz de nutreţ	60-62	4.90	5.20
Orz de vinars	62-64	5.35	5.80
Orz de bere	64-66	6.10	7.30
Ovės	39-41	5.75	6.05
Cucuruz bānāţenesc	75	—	—
Cucuruz de alt soi	73	4.65	4.75
Meiu (mālaiu)	—	—	—
Hirişcă	—	4.30	4.60
Luţernā ungurescā	40.—	52.—	—
Luţernā francezā	58.—	66.—	—
Luţernā roşie	61.—	70.—	—
Oleu de rapiţā (rafinat)	34.—	34.50	—
Oleu de in	5.75	5.95	—
Unsoare de porc de Pesta	56.—	58.50	—
Unsoare de porc dela ţearā	—	—	—
Slāninā svēntatā	—	—	—
Slāninā afumatā	54.—	55.—	—
Sēu	39.—	40.—	—
Prune	19.—	19.50	—
Miere brutā	—	—	—
Miere galbinā strācuratā	36.—	37.—	—
Cearā de Rosenau	143.—	144.—	—
Spirt brut	13.75	14.25	—
Drojdiuţe de spirt	51.50	52.—	—

Bursa din Budapesta şi Viena.

Din 2 Aprilie v. 1893.

Obiectul	Buda- pesta	Viena
Galbini impērateşti	5.75	5.76
Napoleonul	9.67	9.85
100 mărci germane imp.	59.80	59.80
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4 "	115.50	115.95
Renta de hārtie ung. de 5%	100.—	—
Imprumutul cāilor ferate ung.	120.50	123.—
Bonuri (obligatii) rurale ung.	96.75	96.75
Bonuri (obligatii) rurale croato-slavone	97.50	—
Obligaţiile pt. despāgubirea regalilor	101.75	—
Imprumut cu premiu ung.	153.—	153.—
Losuri pt. regularea Tisei şi Segedin.	144.50	144.—
Losurile aust. din 1860	167.—	167.—
Scrisuri fonciare ale „Albinei“	101.—	—

Bursa din Bucureşti.

Din 2 Aprilie v. 1893.

Obiectul	%	cump. lei
Renta romānā din 1875	5%	101.—
Renta romānā amortisabilā	5 "	99.1/4
Renta romānā amortisabilā	4 "	84.9/4
Renta rom. (Rurale convertite)	6 "	103.1/4
Oblig. C. F. Romāne	6 "	—
Oblig. C. F. Romāne	4 "	—
Creditul fonciar rural	7 "	—
Creditul fonciar rural	5 "	96.1/4
Oblig. cassei pensiunilor fr. 30/0	10 fr.	279.—
	V. N.	
Banca Naţională (ult. dividendă 84.45)	500	1675
20 franci aur	—	20.09
Banca Naţională a Romāniei	—	—

Călindarul săptămânii.

Zilele	Călindarul vechiu	Călind. nou	Soarele
	Dum. a 2-a a Tomei sft. 1.		rēs. ap.
Dum.	4 Cuv. Pār. Iosif	16 Aron	5 5 6 57
Luni	5 Mart. Teodul şi Agat	17 Anicetus	5 2 6 58
Marţi	6 P. Eotichie	18 Eleuterius	5 0 7 0
Merc.	7 P. George Ep. Milit.	9 Antonia	4 58 7 2
Joi	8 S. Apost. Irodion	20 Sulpiţiu	4 57 7 3
Vineri	9 S. Muc. Eupsichie	21 Anselm	4 55 7 4
Sāmb.	10 Tarent	22 Lothar	4 53 7 6

Redactor responsabil: Ioan Russu Şirianul.

„TRIBUNA“

Apare în fiecare zi de lucru.

ABONAMENTELE.

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr.; $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.; $\frac{1}{2}$ an 5 fl.; 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr.; $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.; $\frac{1}{2}$ an 7 fl.; 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci; $\frac{1}{2}$ an 20 franci; 1 an 40 franci.

Se prenumără și la poste și librării.

INSERTIUNILE.

Un șir garmond prima dată 7 cr.; a doua oară 6 cr.; a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Administrațiunea ziarului „Tribuna“:

Sibiu, strada Măcelarilor nr. 21.

„ARDELEANA“
instituit de credit și de economii, societate pe acții în Orăștie.

AVIS.

Institutul de credit și de economii „ARDELEANA“, societate pe acții în Orăștie (Szászváros), Piața-mare-nr. 2 și 4 în casele proprii, primește

depuneri spre fructificare

sub următoarele condițiuni:

[936] 1—

- depuneri făcute la a căror ridicare nu se recere abdicere cu 5%;
- depuneri făcute cu condițiunea de a se anunța ridicarea lor cu 5 $\frac{1}{2}$ % și
- depuneri făcute pe timp mai îndelungat de către biserici, școli, corporațiuni culturale ori cu alt scop de binefacere cu 6%.

Depuneri, ridicări sau anunțări se pot efectua și prin postă.

Orăștie, la 1 Noembrie 1892.

Direcțiunea.

Institutul Tipografic în Sibiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipăruș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărătnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstēm de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușoara.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un peșitor îndărătnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Frietenul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârcoitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusciul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prinsoasa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.